

Egyesületi ügyek.

Választmányi ülés 1938. nov. 19-én (338. sz.).

Jelen voltak: Róth Flóris elnöklete alatt Alliquander Ödön és dr. Quirin Leó alelnökök, Mihalik Géza pénztárnok, Henrich Viktor pénzt. ellenőr, dr. Káposztás Pál könyvtáros, dr. Bán Imre ügyész, Balsay Aladár, Bortnyák István, Csanady László, Deniflée Sándor, Fábry Zsigmond, dr. Herezegh József, Jakóby István, Koller Károly, Lénárd Károly, Marton György, Mazalán Pál, Mauritz Béla, dr. Pávay Vajna Ferenc, Panthó Dezső, Szezyfried Ernő, dr. Schleicher Aladár, Tassonyi Ernő, Tetmajer Álfred, Vankó Rezső választmányi tagok: Ábel Gyula, Bánhegyi László, Benesch Ferenc, Coray Armin, Csepeli István, Emőd Gyula, Galauner Béla, dr. Geleji Sándor, Csepregi Gellért Jenő, Hahn Aladár, I. Kerpely Kálmán, dr. Kiss László, Kövess Elemér, Krcsméry Vladimír, Óváry Antal, Panthó Endre, Pauks Albert, Pattantyus Abraham Imre, Pethe Lajos, Pfaff Gusztáv, Polsterer Ferenc, Róth Armin, dr. Schmidt E. Róbert, Szász József, Tilesch Álfred, Toponárszky Pál, dr. Vargha Kálmán, Vécsey Béla rendes tagok és Jakóby László szerkesztő-titkár, mint jegyzőkönyvvezető.

Jegyzőkönyv hitelesítésére felkértek Bortnyák István és Lénárd Károly.

Elnök örömmel jelenti, hogy Vizer Vilmost, egyesületünk közszereketben álló alapító és választmányi tagját fölöttes igazgatósága, a Magyar Általános Községanyanya, muszaki vezérigazgatóva nevezte ki. A Rimamurany-Salgotárjáni Vasúti igazgatósága pedig Pattantyus Abraham Imre és Tetmajer Álfred választmányi tagjainkat igazgatókká léptette elő. Az előléptetésekhöz szívóbol gratulál. — Sajnálattal közli, hogy az élet eme öröndetes megnyilvánulásai mellett sorainkból a halál is megkereste áldozatait: Savniki Marichalkó Richárd ny. muszaki tanácsos, egyesületünknek kezdettől fogva alapító és pénztárvizsgáló bizottságunknak évtizedeken keresztül tagja, okt. 10-én 83-ik évében meghalt. Temetése, amelyen egyesületünk kószorúja mellett számos tagunk is résztvett, okt. 12-én volt a Farkasréti temetőben. — Bauer Gyula okl. bányamérnök nov. 11-én halt meg 66 éves korában Pécsbánya telepen, temetése Pécsen volt nov. 14-én. Emleküknek néma felállással hódoltunk. — Jelenti továbbá, hogy a legutóbbi sorsdöntő napokban a Kormányzó Ur Ofóméltóságához intézett üdvözlésünkre és szolgálataink felajánlására a kabinetirodától köszönőlevelet kaptunk. — Jelenti, hogy a Műegyetem soproni fakultása nov. 13-án tartotta évnnyitó közgyűlést, amelyen a Műegyetem budapesti karának valamennyi dékánja és rektora is megjelent. Az ünnepélyen és az ezt követő Szent-István szoborleleplezésen személyesen megjelent; Egyesületünk választmányából és tagjaiból azonfelül megjelentek: a titkárunk, dr. telegdi Róth Károly, Henrich Viktor, Deniflée Sándor, Koller Károly, Alliquander Ödön alelnök és dr. Schmidt Elegius Róbert rendes tagunk. A szép számban való megjelenségünk a tanári karnál látható örömet keltett, aminek külső jelét úgy a szombati vacsorán, mint az ezt követő ebéden is örömmel élveztük. A hivatalos ünnepség lefolyásáról és a szoboravatásról szerkesztőnk fog beszámolni lapunk hasábjain. — A továbbiakban egy olyan gondolatra szeretné föl hívni az egyesület választmányának a figyelmét, amely részben a régebben fölvetett háznak az alapjait teremthetné meg, amelyet másrészt esetleg a még előttünk lévő közgyűlés alkalmával lehetne letárgyalni. Megjegyezni óhajtja, hogy elgondolását most sem egy kiforrott konkrét formában hozza elő a választmányának, de egy olyanban, amely a továbbiak folyamán feltétlenül elfogadható tárgyalási alapul szolgálhat. — Az alapszabályainknak a Belügyminisztérium által utoljára 1930. évi dec. 8-án jóváhagyott rendelkezései szerint a rendes tagok évi tagsági díját a közgyűlés állapítja meg.

Igy rendelkezik az alapszabályok 17. §-a. A közgyűlésre vonatkozó 52. § pedig ugyancsak a tagsági díjak megállapításáról intézkedik, e § 10. pontjában. Ezekből világosan kitűnik, hogy a rendes tagoknak évi tagsági díját a közgyűlés szabadon állapítja meg. Ugyanezen § ama intézkedéséből kifolyólag, hogy kezdő jövedelmű tagoknak a tagsági díját tetszésszerűnti alacsonyabb összegben, de legfeljebb 40 százalékkal mérsékelheti, következik, hogy a közgyűlés a rendes tagok tagsági díját, progresszív alapon is megállapíthatja. Azt hiszi, nem kell bensőségesen fejtegetnie azt, hogy a progresszív alapon való tagsági díj kivetése, mint ahogy az ma a Mérnöki Kamarában van, nemcsak méltányos, hanem abszolút igazságos is. Úgy véli, hogy a jobb pozícióban lévő tagtársak nem zárkóznának el a nagyobb teherviseléstől, amellyel nemcsak az egyesület anyagi ügyeit tudnánk állandóan rendben tartani, hanem meggyőződés szerint ama bizonyos házalapnak is meg tudnánk teremteni az alapját. Erre az elgondolásra egyrészt a német példa vezetett rá, ahol a III. Birodalom fennállása óta minden hozzánk hasonló társadalmi és tudományos egyesületben a tagdíjakat ilyen módon, vagyis a tagok jövedelmi, tehát nem vagyoni viszonyaihoz képest állapítják meg, másrészt az a szociális elgondolás is, hogy e téren is miénk legyen a kezdeményező elsőbbség. Kéri a választmány t. tagjait, hogy e kérdéshez a részletek mellőzésével csak nagy általánosságban szíveskedjenek hozzájárulni, mert a részleteket csak akkor akarja tárgyalni, ha ez az elgondolása a választmány osztatlan tetszésével találkozik. — Végül bejelenti, hogy a múltkori választmányi gyűlés határozata értelmében a csütörtöki választmányi nap ügyében írott leveleinkre a vidéki osztályok általában a szombati nap mellett döntöttek. Amennyiben a t. választmányt az egyes levelek szövege érdeklí, azok a Titkár úrnál rendelkezésre állanak. — Az elnöki felhíváshoz elsősorban Mazalán Pál szól hozzá, aki ajánlja, hogy az Elnökség hívja föl önkéntes vállallás formájában a tagokat s így reméli, hogy egy fakultatív tagdíjfizetési rendszer sérelem nélkül hozható létre. — Dr. Quirin Leó alelnök nézete szerint is a tagdíjfizetéseknek más alakra való helyezése teljesen indokolt, Mazalánnak a javaslatával nem ért azonban egyet és éppen ezért ő inkább a tagoknak kategóriába való osztását ajánlja, amit a Titkárságnak előzetes feldolgozása alapján 8-tagú bizottság végezne. A választmány ilyen értelemben határoz és megbízza a Titkárságot, hogy a bizottság összehívása előtt a Pénztárossal egyetemben állítsa össze az előzetes kategóriákat. Dr. Bán Imre a javaslatokhoz hozzájárul, de a nézete, hogy a tagdíjkérdést a házigyűjtől teljesen külön kell választani. — Marton György az alapító tagoknak a jogait teszi szóvá, amelyre a Titkár részéről az a megnyugtató felvilágosítás hangzik el, hogy az alapító tagoknak a jogait a tervezet nem kívánja érinteni, hanem az esetleges hozzájárulást, úgy mint eddig is, továbbra is nobilis belátásra bízza. — Csanady László még javasolja, hogy a bizottságba szakunk nyugdíjas urait is hívjuk be, akik egyrészt a többi tagoknak a javadalmazásáról jobban vannak értesülve, másrészt pedig jobban is ráérnek.

Titkár jelenti, hogy legutóbbi választmányi ülésünk óta egyesületünkhöz a következő adományok érkeztek: Dunagőzhajózási Társaság 400.— P; Felten és Guilleaume 300.— P; Alumíniumércipar rt. 200.— P; Budapesti vidéki Köszénbánya rt. 160.— P; Weiss Manfred rt. 100.— P; Magyar Acélárugyár rt. 50.— P. Köszönettel tudomásul szolgál. Jelenti továbbá, hogy az értelmiségi munkanélküliség ügyeinek Kormánybizottsága meghívta egyesületünket egyik ülésére, amelyen az értelmiségi munkanélküliség egyik csoportja részére szervezendő bányai és kohászakmára szóló át-

képzőtanfolyam szervezése jött szóba. Minthogy a megbeszélésen a Bánya- és Kohóvállalatok gazdasági érdekeit érintő kérdések jöttek szóba, az egyesületünk képviselőjében megjelent Titkáruk a megbeszélésen nem is szólalt fel. Tájékoztatás céljából jelenti, hogy 50 olyan tanító, tanár, jogász, közgazdász átképzésének a terheit és elhelyezését kellett a vállalatoknak magukra vállalniok, akik szakmájukban elhelyezkedni nem tudtak. Az 50 között egy doktor-jogász, 40 éves okl. bányamérnök is van, akit a bányavállalatok azért nem akartak akceptálni, mert 10 évi katonai szolgálat után 40 éves korában kezdő bányamérnök lévén, öregnek tartották. Jelentem továbbá, hogy a Közmunkatanácshoz még a tavalyi év folyamán egy beadványt intéztünk a Gellérthegy barlangjainak felkutatása tárgyában. E kérelmünket a Közmunkatanács a Székesfőváros Polgármesteréhez küldte át, aki viszont kijelentette, hogy a Főváros e kutatások elvégzésére nem rendelkezik kellő fedezettel. A Polgármester egyesületünkhöz egybeként egy levelet is írt, amelynek szövegéből, mint lányegyet, az alábbiakat közöljük: „Készséggel elismerem, hogy a Gellérthegyben több látványos barlang feltárása a székesfővárosnak új érdekességet, esetleg tudományos jelentőségű gazdagodást jelenthetne. Ezeknek az utóbbi szempontoknak kellő súllyal való mérlegelésénél azonban mellőzhetetlennek tartom, mielőtt bármiféle kutatás megindulna, ill. az engedélyezés előtt elvégzendő munkák részletes és azok helyét pontosan feltüntető tervezetnek ismeretében lehet csak módomban véglegesen állástfoglalni. Ha tehát a tek. Elnökség a javasolt kutatásokkal tovább kívánna foglalkozni, az említett tervezet elkészítésére kell kérem.” A titkári jelentésnek e részéhez Tassonyi Ernő szólt hozzá, aki célszerűnek találta, hogy a tervezet kidolgozása előtt a székesfővárosnak mérnöki hivatala bocsássa rendelkezésünkre azt az anyagot, amely beadványunkkal foglalkozik. — Mazalán Pál szerint a kérdést nem lehet a leirat szellemében egyszerűen elodázni, mert a Gellérthegy jelenlegi állapotában lassan már közveszélyes kezd lenni, úgy, hogy parancsoló szükségesség már ezzel a kérdéssel továbbra is foglalkozni. Ugyanílyan értelemben szólalt fel Pávay Vajna Ferenc is. — Dr. Schiejecher Aladár választmányi tag ezzel kapcsolatban szóvá teszi, hogy néhány évvel ezelőtt az egyesület felterjesztéssel fordult az illetékes hatósághoz az Aréna-út egy szakaszának Zsigmondyról való elnevezésére. Fölkéri a Titkárságot, hogy nézzen utána e beadvány sorsának.

Jelenti továbbá, hogy a pécsi fiókegyesület meghívott bennünket nov. 28-án tartatndó közgyűlésére, amelyen egyesületünk képviselőjében Henrich Viktor bányaiügyi főtanácsos, választmányi tagunk vett részt. — Jelenti, hogy Elnök urunk megbízásából, hivatalos minőségben elment a visszacsatolt Rozsnyóra, hogy ott a Rima szolgálatában álló urakat, akiknek majdnem valamennyie még selmeci végzettségű, az Anyaegyesület nevében elsőnek üdvözölhesse. Ez a lépésünk nagy örömet szerzett kollégáinknak, akik egyébként a figyelemnek minden jelével akarták viszonzozni látogatásunkat. Így vendégül is látták, amely alkalommal általanosságban igen sok kérdés került szóba, amelynek a megvilágítása a mi szempontunkból különösen lényeges volt. Egész szerencsés véletlen, hogy ugyanakkor jelen volt Alliquander Ödön alelnök urunk Öméltósága, aki a rozsnyói volt állami vasércbánya átvétele és a rozsnyói bányakapitányság felállítására ügyében volt hivatalos úton. Természetesen a visszatért urak valamennyie egyesületi tagunk lesz megint és így taglétszámunk csak magával Rozsnyóval kb. 10-zel emelkedik. — Lapunknak azt a számát, amelyben kegyetes szavakkal emlékeztünk meg a visszacsatolás tényéről és amelyben üdvözlöttük a visszatért bányász-kohász szaktársakat, elküldtük valamennyi megszállott város mérnöki hivatalának és azoknak a kollégáinknak, akiknek a címét megtudni sikerült. Ezek közül már választ is kaptunk néhányra. Megható a ragaszkodásnak az a neme, amely ezekben a levelekben megnyilvánul és az a kérés, amellyel existenciájuk érde-

kében hozzánk fordulnak. A Titkárság nem tehetett messzemenő ígéretet, de mindenesetre kilátásba helyezte azt, hogy úgy a magyar mérnöki életbe való beilleszkedéssel kapcsolatos ügyes-bajos dolgaikban, mint pedig a magyar bányász-kohász társadalom megismerésében a legnagyobb készséggel fogunk rendelkezésükre állani. Úgy érzi, hogy ezt szívesen vállalni hazafias és kollégális kötelességünk volt.

Kilépését bejelentette vitéz Gerinczy Pál, amit a választmány 1939. jan. 1-vel tudomásul vesz.

Tagdíjmérséklést kér Bubics György okl. bányamérnök és Szina József okl. gépészmérnök. A Titkár javaslatára a választmány 12.— P-ös tagdíjat engedélyez a kérelmezőknek.

Visszatért tagtársaink közül tagságuk automatikusan megújult Bender Ernő bányaiigazgatónak, Lázár Béla bányafelügyelőnek, Pohl Károly bányafelügyelőnek, Galántha József bányafelügyelőnek Rozlozsnik Ármin bányamérnöknek, Osellér Károly bányafőmérnöknek, Blunár Ferenc bányafelügyelőnek, Sándor Barna bányamérnöknek és Fekete Nádor gépészfelügyelőnek.

Új tagul jelentkeztek: Kármán Dezső kohómérnök, Rozsnyó, ajánlja Müller Sándor és Jakóby László. Rőcey Jenő okl. vaskohómérnök, Rimaszombat és Óvári Antal okl. vkm. Budapest, ajánlja Jakóby László s végül Georgieff Doszev Traján okl. bányamérnök, Sümeg, ajánlja Ajtay Zoltán. Az utóbbiakat a választmány a megejtett szavazás alapján egyhangulag felvette a rendes tagok sorába.

Egyéb tárgy nem lévén, Elnök az ülést bezárja.

Jakóby s. k.,
titkár.

Jelentés a Bányászati és Kohászati Lapok hirdetési forgalmáról az 1937—38. években.

1937. év:

Az évi forgalom egyrészt a 28 tételből álló új üzletek, másrészt a 4 tételből álló régi üzletek értékeléséből állott. Az összforgalom 2,857.12 P volt. (Ugyanezen időben 41 tételben közvetlen beérkezett hirdetések forgalma 1,790.— P volt.

1938. év:

Az évi forgalom egyrészt a 24 tételből álló új üzletek, másrészt az 5 tételből régi üzletek értékeléséből állott. Az összforgalom 3,842.— P volt. (Ugyanezen időben 28 tételben közvetlen beérkezett hirdetések forgalma 1,995.— P volt.)

Az 1939. esztendőre január hó 31-ig bezárólag 8 tételben közel 2,000.— P értékű tényleges új üzletkötés történt.

Az 1937—38. esztendőket megelőző időkben a közvetlen beérkezett hirdetések forgalma átlagosan évi 35—40 tételben 1,700.—, 1,800.— pengő volt.

A két esztendő alatt elért új forgalmi érték 6,699.12 pengő, amellyel szemben a folyósított jutalékok és költségterítések ezen összeg közel 45%-át képezik, vagyis az Egyesületnek tiszta jövedelemként fenti érték közül 55%-a maradt meg.

Budapest, 1939 február 1.

Cím és lakásváltozás

Leskó Béla h. bányaiigazgató új címe: Budapest, II., Pasaréti-út 50.

Kasnyik János okl. bm. új címe: Budapest, V., Alkotmány-u. 4., II. 6.